

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΟΔΟΣ ΚΥΝΟΣΙΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ 38

ΚΑΙ ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ

15 ΔΕΠΤΑ 15

Η Φ Υ Σ Ι Σ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έν ΕΛΛΑΔΙ έτησία Δρ. 8

— εξάμηνος » 5

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ έτησία Φρ. 12

— εξάμηνος » 7

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Φρ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

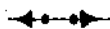
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Γεώργιος Στέφενσον, ο πατήρ των σιδηροδρόμων (μετ' εικόνας) υπό Γ. Δ. Ι.— Αρχαιολογικά. Μηνολόγιον υπό Η.— Ήρα (μετ' εικόνας) υπό Α. Ρ.— Περὶ Σπάρτης (μετ' εικόνας) υπό Φρίκ.— Τὸ κλειδί (ἀνάμνησις) υπό Δίκ.— Δύο καρχαρίαί, υπό Γ. Δ. Ἰωαννίδου.— Σκέψεις φιλοσοφικαί (ἐκ τοῦ σημειωματαρίου μου) υπό Δίκ.— Σκληρὰ Μούσα, υπό Γ. Α. Πολίτου. Προαγγελία.— Αἰνίγματα.— Ἀλληλόγραφία τῆς «Φύσεως».— Ἀγγελία κτλ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΕΦΕΝΣΩΝ

ΠΑΤΗΡ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

I

Οι πλείστοι τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας, καίτοι ἐκ ταπεινῶν ἔλκοντες τὸ γένος, ἔσχον μητέρας ἀξιοσημείωτου χαρακτήρος, ἀφοσιούμενας μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των, ὅπως ἀποκαταστήσωσιν αὐτὰ εὐδαίμονα ἐν τῷ κατόπιν βίῳ των. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Γεωργίου, ἀνήκον εἰς τὴν κατωτέραν κοινωνικὴν τάξιν ἄλλ' ἢ κ. Στέφενσον πάντοτε ἐφέρετο εἰς τὰ στόματα ἑκείνων, οἵτινες τὴν ἐγνώρισαν, ὡς λιαν εὐφυῆ καὶ ἀγαθὴν.

Τὸ πρῶτον πρᾶγμα, ὅπερ ὁ νέος Στέφενσον παρετήρησε, ἦσαν αἱ τραχεῖς καὶ δυσμετακόμιστοι μικραὶ ἀνθρακοφόροι ἄμαξαι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, αἱ δ' ἐκ τῆς ἀτελείας αὐτῶν ἐντυπώσεις του συνεχῶς ἐνώπιόν του παρίσταντο. Αἱ ἀπολαυαὶ τοῦ πατρὸς του, ὡς θερμαστοῦ εἰς τὰς μηχανὰς τοῦ ἀνθρακωρυχείου, ἦσαν 12 σελλήνια τὴν ἐβδομάδα. Ἐάν ὅμως ἦσαν 12 λίραι, καὶ ὁ Γεώργιος ἐπέμπτο μακρὰν τῆς πνιγρᾶς ἀτμοσφαιρας τοῦ τόπου ἐνφ' κατώκει, ὅπως ἐκπαιδευθῆ εἰς ἀνωτέραν σχολήν, πιθανόν, νὰ διαφημιζέτο ὡς φυσιολόγος ἢ χημικός, ἢ τέλος ἐπιστήμων δεινός, καὶ βεβαίως ἤθελεν ἀφήσῃ ἔχνη τῶν σπουδῶν του, οὐχὶ ὅμως καὶ περιφανῆ τοιαῦτα, οἷα ἀπειργάσατο ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς πείνης καὶ τὴν κείραν σκληροῦ πρακτικοῦ βίου. Αἱ δὲ περιπέτειαι τῶν πρώτων αὐτοῦ ἐτῶν, ἦσαν ὡς φαίνεται, ἀπολύτως ἀναγκαῖαι πρὸς μόρφωσιν τοῦ ἀνδρός, ὅστις ἐμελλε κατόπιν νὰ οἰκο-

δομήσῃ τὸ σιδηροδρομικὸν σύστημα. Αὐτὴ ἡ τῶν βιβλίων ἄγνοια, καὶ τὸ σκότος ἐν ᾧ διετέλει περὶ τοῦ μεγάλου κόσμου ἐν τῷ ὅποιῳ ἐγεννήθη, ἐχρησίμευσαν αὐτῷ ὅπως προσήλωσῃ καὶ συγκεντρώσῃ τὰς σκέψεις του ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἑκείνου ἔργου, ὅπερ ἔκειτό ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐμπνευσίν του.

Τὸ πρῶτον ὁ Στέφενσον ὑπηρετήσεν παρὰ τῇ ἐπαύλει τοῦ Δέδλεϋ, ὡς βοσκὸς ἀγελᾶδων, ἀντὶ δύο πεννῶν ἡμερησίως.

Ἡ ἐν ἀνοικτῷ ἀέρι διατριβὴ του ὑπεκίνησε τὸν ἔρωτά του πρὸς τὰ πτηνὰ καὶ τὰ κατοικίδια ζῶα. Τῆδε κάκεισε ὑπὸ ἄρον ρυάκια, ἐπὶ τῶν μικρογραφικῶν ὄχθων τῶν ὀπείων, μετὰ τινος συντρόφου του, ἀνήγειρε μικροῦς μύλους. Βαθμηδὸν δὲ ἀπεριμούντο πανομοιότυπα μηχανήματα ἐκ πηλοῦ καὶ μετέτρεπον στελέχη δενδρυλίων εἰς φαντασιώδεις σωλῆνας ἀτμοῦ. Εἶτα κατεσκεύαζον μικρὰς ἀμάξας ἐκ φελλοῦ, κινουμένας διὰ μικρογραφικοῦ περιστροφικοῦ μηχανήματος.

Ἀπὸ φύλακος ἀγελᾶδων ὁ Γεώργιος ἐγένετο κηπουρὸς μὲ μισθὸν 4 πεννῶν τὴν ἡμέραν, καὶ μετὰ τοῦτο προήχθη εἰς ἔργον ὅπερ μεγάλως ἐπόθει. Προσελήφθη εἰς τὸ παρακείμενον ἀνθρακωρυχεῖον, ὅπως ἐπιβλέπῃ ἵππον ἐργαζόμενον ἐν αὐτῷ, καὶ ὀλίγον μετὰ ταῦτα δεκατετραετῆς ὢν, ἐπέτυχε τὴν θέσιν βοηθοῦ θερμαστοῦ ὑπὸ τὸν πατέρα του, πρὸς σελλήνιον τὴν ἡμέραν.

Ὁ μικρὸς θερμαστὴς ἐγεννήθη ἐραστὴς τῆς φύσεως ὡς καὶ μηχανικός. Ἄλλ' ἢ φιλοδοξία του ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν κατεσκεύαζε πηλίνας μηχανάς, ἦτο νὰ γείνη μηχανικός. Δι' ὅπερ γενόμενος ἀνεξάρτητος θερμαστὴς, βλέπομεν αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ προαγόμενον εἰς μηχανικόν, ἢ δὲ θέσις αὐτῆ ἦτο ἀνωτέρα τῆς τοῦ πατρὸς του, ὅστις διέμενεν εἰσέτι ἀπλοῦς θερμαστῆς.

Ὁ Γεώργιος ἤδη ἐθεώρει ἑαυτὸν τέλειον ἄνδρα. Ἦτο δεκαεπταετῆς· καίτοι δὲ ἠγνόει ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, αἱ διανοητικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις κατέστησαν αὐτὸν ἐνθερμον σπουδαστὴν τῆς πρακτικῆς μηχανικῆς. Ἐλυε συνεχῶς καὶ εὐκόλως τὴν μηχανὴν του εἰς τεμάχια καὶ ἐπισταμένως ἐξήταξε ταῦτα, ὡς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας αὐτῶν.

Μία τῶν προσφιλῶν αὐτῷ διασκεδάσεων ἐν ὧραις σχολῆς ἦτο ν' ἀγωνίζεταί καὶ σωματικῶς ἐξασκῆται μετὰ τῶν συντρόφων του. Καίτοι δὲ, δὲν ἦτο ἐξόχως ῥωμαλέος, ἐν τούτοις ἐθεωρεῖτο ἰσχυρὸς διὰ τὴν ἡλικίαν του. Εἰς τὴν σφύραν δὲν εἶχεν ὅμοιον, εἰς τὴν ἀνύψωσιν βαρῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ὡσαύτως μεγάλως ἠδδοκίμει. Ἀνεσήκωνε βάραις μέχρις 840 λιτρῶν, καὶ τοῦτο ἐθεωρεῖτο ὡς τεκμήριον τῆς ῥώμης καὶ τῆς ἰσχύος τῶν ὀστέων καὶ μυῶνων αὐτοῦ.

II

Ὡς ἤδη εἶπομεν, ἐν ἡλικίᾳ δέκα καὶ ὀκτῶ ἐτῶν, ὁ Γεώργιος Στέφενσον δὲν ἐγνώριζεν ἔτι οὐδ' αὐτὸ τὸ ἀλφάβητον. Πολλάκις δ' ἴστατο ἀκούων μετὰ προσοχῆς ἀναγινωσκομένην ἐφημερίδα, ἣν παρὰ τὴν πυρὰν τῆς μηχανῆς ἀνεγίνωσκον μεγαλοφώνως ἄλλοι, εὐτυχέστεροι αὐτοῦ, οἵτινες ἐγίνωσκον ἀνάγνωσιν. Κατανοήσας ὅτι, τὸ ἀναγινώσκειν ἦτο ἀναγκαϊότατον, μετέβη εἰς νυκτερινὴν τινα σχολήν, παρ' ἣ

ήρχησε τῆ 9 'Ιουλίου, δεῖ ἦτο καὶ ἡ πρώτη κατὰ τοὺς Ἀθηναίους· οὕτω δ' αὐρίσκειται τῆ 15 'Ιουλίου ἡ γέννησις τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆ 22 ἐτελοῦντο τὰ μικρὰ Παναθήνια, τῆ 5 Αὐγούστου τὰ μεγάλα Παναθήνια, τῆ 23 τὰ Κρόνια (αἴ. Μεταγειτνιώνος), τῆ 26 Σεπτεμβρίου (κα. Βοηδρομιώνος) ἀγώνες Ἐλευσίνιοι, τῆ 11 τοῦ αὐτοῦ (στ. Βοηδρ.) ἐκκλησία Ἀμφικτυόνων, τῆ 13 Ὀκτωβρ. (ἡ. Μαιμακτηριώνος) ὁ ἐν Σικελίᾳ θάνατος τῶν Ἀθηναίων, τῆ 20 τοῦ αὐτοῦ (στ. Μαιμ.) τὰ Ἐλευθέρια, τῆ 24 Νοεμβρ. (κα. Πυανυσιώνος) τὰ Ἀπατούρια, τῆ 6 Δεκεμβρ. (γ. Ποσειδώνος) τὰ Διονύσια, τῆ 20 τοῦ αὐτοῦ (αἴ. Ποσ.) ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τῆ 23 δὲ (κ. Ποσ.) ἡ ἑορτὴ τοῦ Πανδίου Διός, καὶ τῆ 28 (κῆ. Ποσ.) ἡ ἑορτὴ τοῦ Θησέως. Τῆ 3 'Ιανουαρ. (β. Γαμηλιώνος) ἡ ἑορτὴ τῆς Ἥρας, τῆ 4 (γ. Γαμ.) ἡ τῆς Ἀθηνᾶς, τῆ 5 τοῦ Διός, τῆ 6 τῶν Ἐρινύων, τῆ 7 τῆς Ἀρτέμιδος, τῆ 8 τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆ 10 Φεβρ. (ε. Ἀνθεστηριώνος) τὰ Ἀνθεστήρια, τῆ 14 (δ. Ἀνθεστ.) τὰ Λήγνια, τῆ 27 δὲ τὰ μικρὰ Ἐλευσίνια· τῆ 1 Μαρτ. (α. Ἐλαφβολιώνος) τὰ Ἐλαφβολία, τῆ 12 (δ. Ἐλαφ) τὰ μεγάλα Διονύσια· τῆ 15 Ἀπριλ. (ιστ. Μουνυχιώνος) τὰ Μουνύχια, καὶ τῆ 5 τοῦ αὐτοῦ τὰ Δελφίνα, τῆ 5 Μαΐου (ζ. Θαρρηλιώνος) τὰ Θαρρηλία, τῆ 23 τοῦ αὐτοῦ (κῆ. Θαρρ.) τὰ Πλυντήρια· τῆ 9 'Ιουνίου (δ. Σκιρροφοριώνος) τὰ Σκιρροφορία κ.λ.

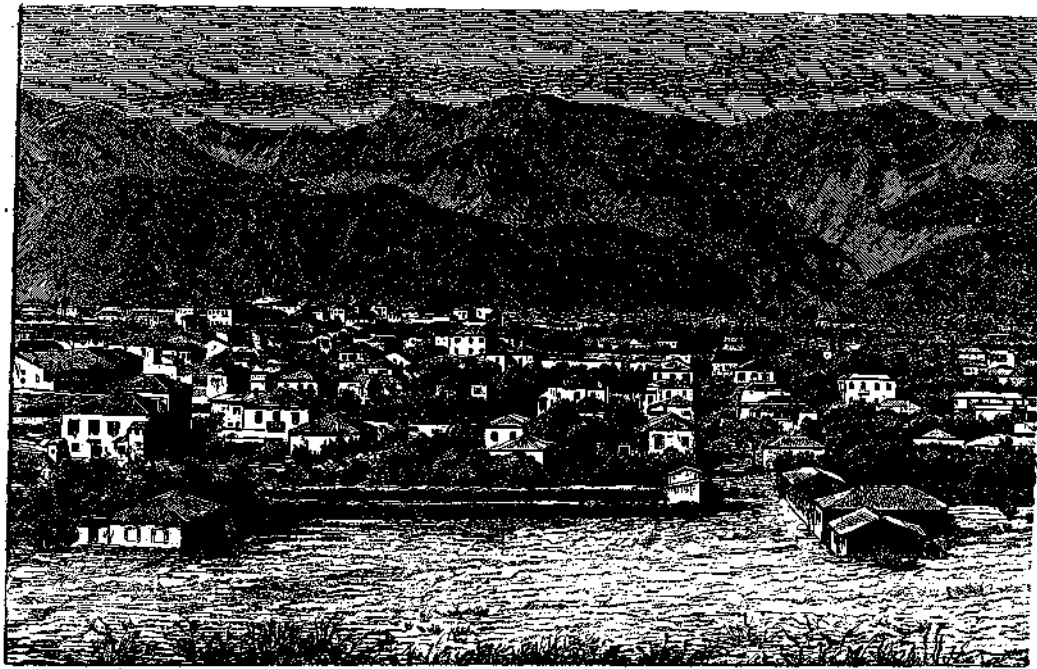
Σημειώτεον δ' ὅτι σεληνιακοῦ ὄντος τοῦ Ἀθηναϊκοῦ χρόνου ἡ πρώτη τοῦ ἔτους (1 Ἐκατομβαιώνος) συνέπιπτε τῆ 22 'Ιουνίου

—20 'Ιουλίου, ἤρχετο δηλαδὴ ἀπὸ τῆς θερινῆς τροπῆς· ἀπὸ τῆς α'. δὲ τοῦ ἔτους καὶ ἐλογίζετο ἡ ἀκριβὴς εἰς τρεῖς δεκάδας διαίρεσις τοῦ μηνός (ἦτοι 1—10, 10—20, 20—29 ἢ 30) διακρινομένης δ' ἰδίων φράσεων, ὡς πρώτη μηνός Ἰσταμέτου, δευτέρα μ. Ἰσταμ. κ.λ. διὰ τὴν α'. δεκάδα, ἐπὶ δέκα ἢ πρώτη μεσοθέρου κ.λ. διὰ τὴν β', καὶ πρῶτη ἐπὶ εἰκάδι, δευτέρα ἐπὶ εἰκ. κ. λ. διὰ τὴν γ'.

Καὶ περὶ τῶν κυριωτέρων δὲ συμβάντων τὴν αὐτὴν μέθοδον ἀκολουθοῦντες ἀνευρίσκωμεν κατὰ πιθανωτάτην προσέγγισιν τὴν ἀκριβῆ χρονολογίαν· οὕτω τῆ 22 Σεπτεμβρίου (αἴ. Βοηδρομ. 479) ἐγένετο ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη, τῆ 19 Ὀκτωβρίου (δ. Μαιμακτηρ. 480) ἡ ἐν Σκλαμίνι ναυμαχία, τῆ 24 Ἀπριλίου (κατ. Μουνυχιώνος 404) ἡ ἄλκις τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ Λυσάνδρου, τῆ 18 'Ιουλίου (ε. Ἐκατομβ. 372) ἡ ἐν Λεύκτροις μάχη, καὶ τῆ 4 (τοῦ 363) τοῦ αὐτοῦ ἡ ἐν Μαντινείᾳ τῆ 7 Σεπτεμβρ. (β. Βοηδρομ. τοῦ 469 — δεῖ ἐτελείτο ἐν Ἀθήναις ἡ τῆς Ἐλευθερίας ἑορτὴ; πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Πλαταιαῖς νίκης) ἡ γέννησις τοῦ Σωκράτους, τῆ δὲ 1ε. Πυανεφ. ἡ ἐξορία τοῦ Θεμιστοκλέους κ.λ.

Οὐ μικρὰς δὲ δυσχερεῖας ἀπαντᾷ τις πρὸς πιθανὴν τινα ἐξακριβώσιν τῶν τοιούτων. Ἴσως ἐν τῷ μέλλοντι ὅποτε ἡ ἐπιστήμη ἐκθίψει νέους θησαυροὺς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς γῆς, θ' ἀνεύρη βοήθητικά τινα μέσα, ἀσφαλῆς παρέχοντα ἰνδείξεις ἐπακριβοῦς καὶ καθορισμένης τῶν μεγάλων τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ συμβάντων χρονολογίας.

Η.

ΣΠΑΡΤΗ

Ἡ Σπάρτη, πρωτεύουσα τῆς Λακωνίας, ἦς τὴν εἰκόνα, ὡς ἔχει νῦν, παρατίθεμεν ἄνωθι, κεῖται ἐπὶ γραφικωτάτης θέσεως, καὶ ἐν μέσω κήπων, πλησίον τῆς παλαιᾶς εἶναι δὲ μεσόγειος καὶ ἀριθμεῖ ἤδη ἕξ χιλ. κατοίκους. Περὶ αὐτῆς ὀλίγα δύναται ὁ σύγχρονος ἱστοριογράφος νὰ εἴπῃ, διότι ὡς αἰ πλεῖστοι τῆς Ἑλλάδος πόλεις, πρὸ ὀλίγου ἐτι χρόνου ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἀνακύψασα, μόλις ἤδη ἤρξατο καὶ αὕτη πρὸς τὴν πρόοδον βαίνουσα, ὡς ἐκ τοῦ πολιτιστικοῦ καὶ φιλοτίμου πνεύματος τῶν ἑαυτῆς κατοίκων, καὶ τῶν συγκοινωνιῶν, σιδηροδρομικῶν τε καὶ μὴ, ὑφ' ὧν βαθμηδὸν αἰ κυριώτεροι πόλεις τοῦ Κράτους προικίζονται, προϊόντος τοῦ χρόνου. Ἐλπίζομεν ὅτι ἐν τῇ προόδῳ αὐτῆς θέλει ἀκολουθήσῃ καὶ τὰ ἦθη καὶ αἰσθητά τῶν πρώτων αὐτῆς κατοίκων, ἅτινα ὄντως πάντες οἱ λαοὶ ἐθαύμασαν.

Ἡ Σπάρτη, τὸ πάλαι, ἔκειτο ἐπὶ πολλῶν ταπεινῶν λόφων, μεταξύ τῶν ποταμῶν Εὐρώτα, εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ὄχθην, καὶ τοῦ Κνακίωνος, καὶ εἶχε περιφέρειαν 48

σταδίων, κατοίκους δὲ περὶ τὰς 60,000. Ἐπὶ τοῦ ὕψη λωτέρου λόφου, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ἀκρόπολις, ἴδρυτο ὁ περίφημος ναὸς τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς, οὕτω κληθείσης διότι ἐνδον οἱ τοῖχοι ἦσαν κατὰ τὸν ἀρχαῖόν τρόπον διὰ χαλκῶν ἐπικεκαλυμμένοι πλακῶν. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ τούτου ἐντειχιθεὶς ἀπέθανεν ὁ τὴν πατρίδα προδοῦς Παισιανίας. Ἐκεῖ δ' ἦν καὶ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς Ἐργάνης, καὶ ἕτερος τῶν Μουσῶν, ἅς οἱ Σπαρτιάται ἐλάτρευον, διότι εἰς τὰς στρατείας αὐτῶν μετεχειρίζοντο οὐχὶ σάλπιγγας, ἀλλ' αὐλοὺς, κιθάρας καὶ λύρας. Νοτίως δ' ὑπὸ τὸν λόφον ἦν τὸ θέατρον, οὗ λείψανα ἐτι σώζονται. Ἡ πόλις ἦτο ἀτειχιστος, διότι οἱ Σπαρτιάται ἐπρέσβευον, ὅτι τὰ στήθη τῶν πολιτῶν εἶσιν ὁ ἀριστος τειχισμός· ὠχύρωσε δ' αὐτὴν, ἀλλ' ἀτελῶς, πρῶτος ὁ τύραννος Νάβις.

Φρέκ.

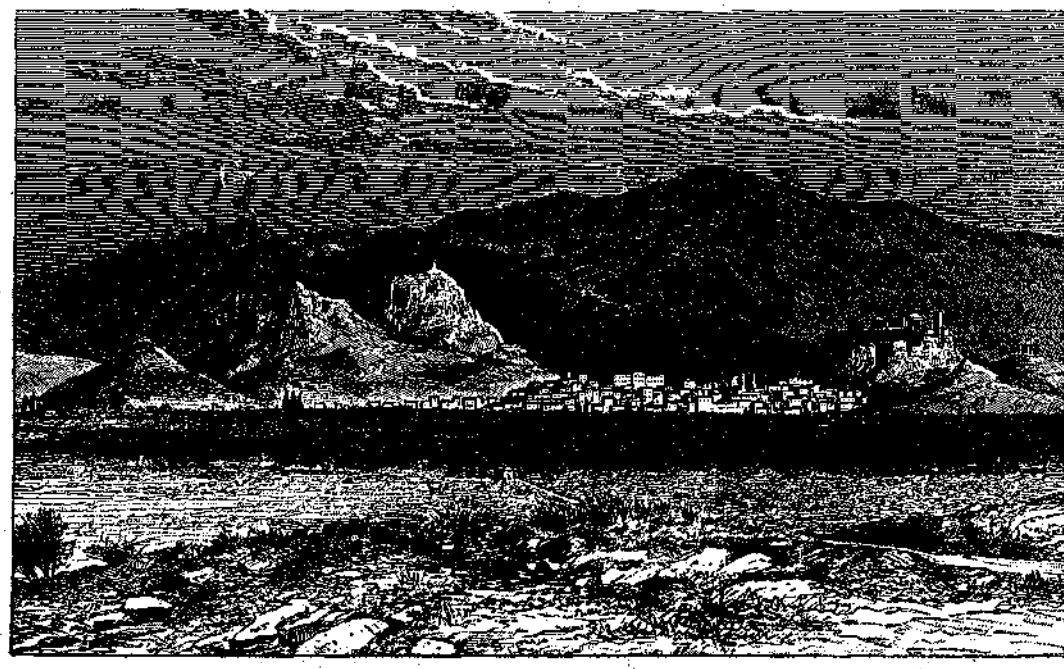
ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ

(Ἀνάμνησις)

Πάντοτε ἀπέφυγα τοὺς Ἑλληνικοὺς συλλόγους, καὶ μάλιστα τοὺς φιλολογικοὺς, καὶ πάντοτε ἡ ἄτεγκτος Μοῖρα μ' ἐρριπτεν εἰς τὴν δίνην τῶν συνεδριῶν τῶν. Ἄλλ' ἀφ' ἐνός ἔχων ὑπ' ὄψει τὴν ἀδυναμίαν ἣν ἔδωκεν ὡς προῖκα ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, συγγέων προφανῶς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς προῖκός ἧτις δίδεται εἰς ἀντιστάθμισμα κακοῦ, ὑπείκων δ' ἀφ' ἑτέρου εἰς εὐγλώττους παρακλειούσας φίλων, παρίσταμαι συνθέστατα θεατῆς— ὅπερ εὐχάριστον— ἀλλὰ καὶ ἀκροατῆς— ὅπερ λιαν δυσάρεστον— τῶν ἀτελευτήτων συζητήσεων τῶν. Σὰς βεβαίᾳ, ἐὰν ἦμην βαρύκοος, πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶμαι ἰσόβιον μέλος ὄλων τῶν Ἑλλήν. συλλόγων.

Guarda e passa εἶνε τὸ παρηγορητικὸν ἐπιφώνημά μου ὅσακις καλοῦμαι ἀμελητέῃ νὰ ἐκτελέσω καθήκοντα μέλους, ἐπὶ τῇ πεποιθήσει πάντοτε ὅτι ἐλεύσεται ποθ' ἡμῶν ἀπαλλαγῆς διὰ τῆς παραιτήσεως.

Φθάνω εἰς τὴν οἰκίαν μου, μετὰ πολλὰς πρὸς τὰ ὀπίσω στροφάς, ἐκ τοῦ φόβου μὴ παρηκολουθούμην ὑπὸ τοῦ κ. ὑποψηφίου, ὃν εἶχον εἰρωνευθῆ πολλάκις, καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ ράβδος ἦτο πολὺ ὀγκωδεστέρα τῆς κεφαλῆς του, καὶ νοημονεστέρα, ἐὰν κρινώμεν ἐκ τῶν σκέψεων τῆς δευτέρας!... Ἄλλ' οἶμοι! ὅποια φοβερὰ ἀνάμνησις! Ἡ θερμότης τῆς συζητήσεως μ' ἔκαμε νὰ λησμονήσω ὅτι τὴν δεκάτην ὧ φείλον νὰ παρευρεθῶ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, ἐν ἣ μ' ἀνέμενεν ἡ θεία μου, ἵνα τὴν συνοδεύσω εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, ἐνθα καὶ ἔμενον· προσωρινῶς, ἀπουσιάζοντος διὰ τινὰς ἡμέρας τοῦ συζύγου τῆς. Ἡ ἐμπάνσις μου ἐν τῷ οἴκῳ, ἀφοῦ ἐχαιρέτισθη ἐνθουσιωδῶς διὰ βροχῆς ἐπιτιμήσεων καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐτι τῆς ὡς Μεσσίαν ἀναμενούσης με θείας μου, ὑπῆρξε τὸ σύνθημα γενικοῦ ἐγερτηρίου. Ἡτομαζόμεθα δὲ ν' ἀπέλθωμεν, ὅτε ὁ δι' ἐμὲ πλείτερον ἐμοῦ προνοῶν πατὴρ μου μοὶ παραγγέλει νὰ περιβληθῶ ἕνεκα τοῦ ψύχους βαρύτερον ἐπενδύτην, ἐνῶ ἡ θεία μου κατήρχετο τὰς 42 βαθμίδας τῆς ἑλικουσιδοῦς κλίμακος δευτικῆς μεμψιμοιρούσα, διότι ἦτο καὶ ὀλίγον εὐτραφῆς ἢ δυστυχισμένη.

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ ΤΟ 1848

Ἦτο ὁ Νοέμβριος εἰς τὰς ἐκπνοάς του, προέκειτο δ' ἕνεκα τῆς προεδρικῆς βουλευτικῆς ἀνθρωπαρίου τινός ν' ἀκυρωθῶσι τοῦ παρελθόντος ἔτους τὰ πρακτικά, ἵνα χρησθῆ... πρόεδρος. Οὐδὲν ἴσχυσε νὰ τὸν ἀνατρέψῃ τοῦ πραξικοπήματος ὅπερ ἐσχεδίαζε κατὰ φρένα καὶ θυμόν· οὐδ' αὐτοὶ οἱ ἐμπαιγμοὶ τῶν νουνεχεστέρων.

Ἡ συνεδρίασις, ὡς προοιωνίζετο, ὑπῆρξε κωμικωτάτη ὄσον καὶ θεαλλώδης, λήξασα μετὰ τὸ μεσονύκτιον (!) ἐν μέσω ἀσυγκρατητῶν γελῶτων καὶ ἀμειλίκτων συμπτωμάτων ναυτίας ἦν προὐκάλεσε ἡ ἀπὸ τοῦ σαλευομένου ἐκ τῶν χειρονομῶν βήματος, «φλογερά», «ὑψηλόφρων» ἡ αὐτόχρημα «Δημοσθένειος» ἀγόρευσις ἐνὸς κατὰ φαντασίαν ὑποψηφίου ὑπὲρ τῆς... ἀναγεννήσεως τοῦ συλλόγου! Τοῦ συλλόγου, ὅστις κατὰ τὴν ἐσπέραν ἢ μάλλον τὴν παννυχίδα ἐκείνην ἀπελάμβανε τῶν ἀρχάντων... ῥαβδισμῶν!

Οὐδὲν ἀπευκατέον συνέβη, οὐδ' ἔσχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἴδωμεν τὰ ὀνόματά μας ἀναγραφόμενα εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν δελτίον, καίτοι ὄρθη ὑπειδύσασα ἐρυθρὰ τις στολή. Τί ἀπέγεινε δὲν ἤξεύρω, διότι ἐγὼ τὴν ὥραν ἐκείνην ἐπωφελοῦμενος πεισματώδους περὶ τὸ προεδρεῖον διαμάχης, ἀπεχώρησα ὑπὸ τὸ κράτος ὑψίστου φόβου μὴ πέσω θύμα εὐεξάπτου συζητητοῦ.

Μετὰ βραδείαν καὶ ρεμβάδην—καίτοι ἀγρίως ὁ βορρᾶς ἐμυκάτο—ὁδοιπορίαν, καταλήγομεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, ἧς τὴν κλίμακα φωτίζει κατὰ διαλείμματα σβεννυμένης λυχνίας ἀναλαμπῆ.

— Ὡς καὶ αὕτη ἀκόμη ἀπηύδησε νὰ σὲ περιμένῃ, μοὶ λέγει μειδωῖσα ἡ σεβαστὴ θεία, ἐνῶ ἀνηρχόμεθα καρκινωθατούντες...

— Ἄμ, φιλολογικὸς σύλλογος εἶνε αὐτὸς πάλιν! Παίξεις, καλέ, μετ' ἐμὴν φιλολογίαν...

— Καὶ περὶ τίνος ὠμιλήσατε ἀπόψε;

— Περὶ τοῦ «πῶς δεῖ ἀσφαλιζεσθαι τὰς ράχαις ἐν σχέσει πρὸς τὰ δόγματα τοῦ θετικισμοῦ».

— Χμ!...

Ἀνήλωμεν τέλος τὴν κλίμακα. Αἴφνης ἀκούω περιβοῦσαν εἰς τὰ ὠτά μου τὴν φωνὴν τῆς θείας μου, ἧτις, ἡ εὐλογημένη, ἔχει ἀρκετὰ γυγυμασμένην καὶ εὐχηλον τὴν γλῶσσαν.

— Ἀνοίξε, μοὶ λέγει.

Κραυγὴ εὐχησετέρα, ἀλλ' ὄλω; ἀπελπὶς ἐκπηδᾷ τῶν χειλέων μου.

— Τὸ κλειδί; ... Καὶ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα πλῆττει τὸ κενόν.

Όλοι εἶνε ἀναγκαῖοι καὶ χρήσιμοι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ αὐτοὶ οἱ ἡλίθιοι· διότι ἄλλως πῶς θὰ διεκρίνοντο οἱ εὐφυεῖς...

Τὸ πνεῦμα εἶνε ἡ δύναμις καὶ πολλάκις ἡ ἀδυναμία τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ ἀρχή, λέγουν, εἶνε τὸ ἥμισυ τοῦ παντός· καὶ τὸ τέλος, ὑποθέτω, τὸ ἄλλο ... ἥμισυ.

Δέν.

ΣΚΛΗΡΑ ΜΟΥΣΑ!

Τί θέλω τὰ ποιήματα, τοὺς στίχους, τὰς ἐμπνεύσεις,
Ἄφοῦ δὲν χρησιμεύουνε ἔς ἐμένα τὸ φτωχό;
Μπορεῖς, ὦ φαντασία μου, ὦ Μοῦσα, νὰ ἱατρεύσῃς
Τὸν πόνο τῆς καρδίας μου, τὸν πόνο τὸν πικρό;
Αὐτὸ ἔμπορεῖς; αἱ κάμε το λοιπόν! τί περιμένεις;
Γιατὶ μοῦ χύνεις ἄρωμα κ' ἐξ ἄλλου μὲ πεθαίνεις;

Δὲν θέλω τὴν ἀγάπη σου, τοὺς οἴστρους σου, τὴν χάρι,
Ὡ ἄφες με ὅταν ἄνθρωπος νὰ ζῶ ἔς τὴ μαύρη γῆ!
Πτερὰ ἔς ἐμέ δὲν στέκουνε... ἄς ἔλθῃ νὰ τὰ πάρῃ
Ἐκείνη, ποῦ τὴν χαιρονται ἡ δρόσος κ' ἡ αὐγή!
Ὡ Μοῦσα, ἡ τοὺς πόθους μου νὰ οὐύσης ἢ μὴ δώσης
Ποτὲ ἔς τὴν φαντασία μου ἐμπνεύσεις κ' ἐντυπώσεις.

Σῦρος Μάρτιος 1892.

Γ. Α. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Ἐν τῷ προσηχεῖ φύλλῳ τῆς «Φύσεως» δημοσιεύομεν ἐπιτυχῆ εἰκόνα μετὰ βιογραφικῶν σημειώσεων, τὸ πρῶτον δημοσιευομένων, τῆς παρ' ἡμῶν καλλιτέχνιδος κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ, τῆς συγκεντρωσάσης ἀπὸ τινος τὰς πλέον θερμὰς ἐκτιμήσεις τοῦ κοινοῦ. Θὰ ἐπακολουθήσῃ δὲ σκιαγραφία ταύτης λίαν ἐπιτυχῆς, δι' ἧς θὰ γνωρίσωσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, τὴν διακεκριμένην καλλιτέχνηδα, οὐχὶ τόσο ἐπὶ τῆς σκηπῆς ἐφ' ἧς αἶρει θριάμβους, ἀλλὰ πῶς ἐγένετο τοιαύτη, τοὺς πρώτους ἀγῶνας τῆς ὑπὲρ τοῦ θεάτρου, τὰς περιπετείας εἰς ἃς ὑπόκειται ἐν Ἑλλάδι πᾶσα καλλιτεχνικὴ ἰδιοφυΐα, καὶ ἐν γένει ὅ,τι ἐνδιαφέρον παρέχει βίος καλλιτεχνικός.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

—*—

Α. Π. Β. Πύργον. Διατριβή σας ἐλήφθη καὶ δημοσιευθήσεται προσεχῶς. Ἦουεῖτε.—Γ. Φ. Μ. Βόλον. Δελτάριον ἐλήφθη καὶ συνεμορφώθη. —Α. Γ. Μ. Λαμῖαν. Ζητούμενον φύλλον σας ἀπεστείλαμεν.—Χ. Γ. Τσίγγου. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξεις στέλλεται ἐν τῷ παρῶντι φύλλῳ.—Ν. Π. Κ. Σῦρον. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Ζητούμενα φύλλα ἀπεστείλαμεν. Ὄνομα διορθώθησεται καὶ ἡσυχεῖτε.—Α. Π. Μαγνησίαν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Σας ἀπηντήσαμεν καὶ ταχυδρομικῶς. Ἀναμένομεν ταχεῖαν ἀπάντησιν.—Τ. Α. Κ. Ὀλτενιτσάν. Ἐλάδομεν δελτάριον σας καὶ ἐνεγράφημεν καὶ ἔκτον συνδρομητήν. Σας εὐχαριστοῦμεν πολὺ καὶ ταχυδρομικῶς γράφομεν.—Ι. Δ. Πάτρας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξιν μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας λαμβάνετε ἐν παρῶντι φύλλῳ.—Η. Κ. Σῦρον. Ἐλάδοτε ἐπιστολήν μας μὲ ἀποδείξιν; Ἀναμένομεν ταχεῖαν ἀπάντησιν σας.—Γ. Κ. Καρδίτσαν. Δὲν ἐννοεῖτε νὰ μᾶς ἀπαντήσητε; Προσέξατε μήπως μετανοήσητε.—Γ. Π. Θήραν. Εἰσέτε στεροῦμεθα ἐκκαθάρισιν τοῦ λογαριασμοῦ μας. Παρακαλοῦμεν σπεύσατε, ἄλλως θὰ ἀναθέσωμεν ἄλλῳ.—Κ. Δ. Α. Νέαν Ὑόρκην. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη καὶ ἐλάδομεν ὑπ' ἑξῆς τὸ πόνημά σας. Ταχυδρομικῶς σας γράφομεν ἐν ἐκτάσει.—Β. Π. Καβάλλαν. Ταχυδρομικῶς σας ἐγράφημεν. Ἦσαχεῖτε.—Γ. Ι. Μαγνησίαν. Ἐνεκα πολλῶν ἀσχιολῶν δὲν κατεγείναμεν εἰς πόνημά σας, οὐχ ἕτερον προσεχῶς σας γράφομεν.—Θ. Β. Κ.

Κέρκυραν. Εἰς ποῖον συνδρομητὴν ἐννοεῖτε νὰ παύσωμεν τὸ φύλλον; Παρακαλοῦμεν ἀναγίρατε ὄνομασί. —κ. κ. Δ. Π.—Μ. Τ. Σ.—Δ. Μ. Κ.—Β. Κ. Πειραιᾶ. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν.—Α. Β. Γαλάζιον. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.—Π. Η. Μανσοῦραν. Ἐπιστολὴ μετὰ λαχείου ἐλήφθη. Ταχυδρομικῶς γράφομεν.—Κ. Κ.—Δ. Π.—Ι. Μ.—Δ. Γ. Ἀθήνας. Συνδρομαὶ σας ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ.

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ 4ῳ φύλλῳ αἰνιγμάτων.

163. Ἀνεῖγμα. Μόνος—Νόμος.

Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Π. Δημητριάδης ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ κ. Δ. Σεριώτης ἐκ Κρήτης, καὶ ὁ κ. Λεων. Φαρμάκης ἐκ Πειραιῶς.

164. Λογόγραφος. Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ νανούρισμα τῆς ἀγάπης.—Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Π. Δημητριάδης ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ κ. Α. Φαρμάκης ἐκ Πειραιῶς.

165. Ἐρωτήσεις 1). Τὸ θάρρος. 2). Ὁ ἥλιος.

3). Τὸ χρηματοκιβώτιον. 4). Ὁ ἔρω.

Τὴν 1ην ἐρώτησιν ἔλυσε ὁ κ. Περ. Σάμιος ἐκ Βόλου.

Πρὸς εὐκολίαν τῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ ἡμετέρων συνδρομητῶν, τὸ γραφεῖόν μας ἀναλαμβάνει τὴν προμήθειαν καὶ ἀποστολὴν οἰωνοδῆποτε ἀντικειμένων ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπὶ προμήθειᾳ 5 0/10 μόνον. Αἱ παραγγελίαι δέον νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ τοῦ ἀντικειμένου καὶ τῆς δαπάνης τῆς ἀποστολῆς.

LA FAMILLE JOURNAL HEBDOMADAIRE ILLUSTRÉ

Avec une gravure coloriée chaque mois. Par an 11 fr.
Sans la gravure par an 9 fr.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΑΚΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Μετ' ἐγχρώμου εἰκότος· ἐτησίως φρ. 11.

Ἄνευ αὐτῆς, συνδρομὴ ἐτησίως φρ. 9.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῶν.

THE SUNNY HOUR

Published by a boy for boys and girls

A monthly paper for the home circle

Short stories, parlor magic, wit and humor, games and sports, for boys and Girls.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρ' ἡμῶν.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ τὸ γερμανικὸν πολύτομον ἐγκυκλοπαιδικὸν λεξικὸν τοῦ Brockhaus.

Ἐκ τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ τιμῆς γίνεται ἐκπτώσις τοῦ ἐνὸς τετάρτου. Πληροφορίαι παρ' ἡμῶν.

ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗ

Μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα δι' οἰκογενείας καὶ παρθεναγωγεία.

Ἐτησίᾳ συνδρομὴ διὰ τὸ ἐσωτερικὸν δρ. 8

» » » » ἐξωτερικὸν φρ. 10

Εἰς πάντα συνδρομητὴν τῆς «Φύσεως» ἀποστέλλεται ἡ «Φιλόκαλος Πηνελόπη» μὲ μόνον δρ. 6 διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ φρ. 8 διὰ τὸ ἐξωτερικὸν.

Συνδρομὴ προπληρωτέα.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Ἀνάστη Κωνσταντινίδου, 1892—3040